

Detta är ett utdrag ur Tore Jungerstams analys av Edenberättelsen med titeln: ”Hur förhåller sig Edenberättelsen till skapelseberättelsen (2015). Det kan läsas i sin helhet på www.urhistorien.com under fliken Urhistorien eller [som direktlänk här](#).

Efter syndafallet: Domen över kvinnan, hur ska man förstå den?

Till kvinnan sa han:

”Jag ska sannerligen föröka din möda¹ - ock i ditt havandeskap² ska du med möda föda söner.

Och till din man ska din åtrå vara, men han skall ha auktoritet³ över dig”

Kvinnan blir inte förbannad. Men följderna av de val hon gjorde blir nog lidande i stället för det åtråvärda som ormen lovat. Den dagliga kampen för brödfödan blir präglad av slit, kamp och smärta. Likaså ska det som är en välsignelse, havandeskap bli associerat med smärta.

Ofta har det här uttrycket uppfattats som en hendiadys så att man sammanfört uttrycken till ett så att det enda Gud säger något om är smärta i samband med havandeskap.⁴ Så t.ex

Folkbibeln:

Jag skall göra din möda stor när du blir havande. Med smärta skall du föda dina barn.

Jag tror det är en feltolkning även om den är dominerande.⁵

Vad innebär då den avslutande raden? Handlar den om lust, sexuell åtrå? Så översätter

Folkbibeln:

Till din man skall din lust vara, och han skall råda över dig.” (Gen 3:16 SFB)

Om det är sant så kan det bättre försvaras att den inledande ”domen” handlar enbart om havandeskapets mödor. Men jag anser det lite märkligt att först tala om att kvinnan ska ha lust till sin man för att sedan konstatera att han ska regera/råda/ha auktoritet⁶ över henne.

Men det finns en annan möjlighet som gör hela sekvensen logisk och förståelig. Verbet för åtrå är samma som används om synden som ”åtrår” mannen, men mannen ska råda över den och inte låta den bestämma.

men om du icke har gott i sinnet, då lurar synden vid dörren; till dig står hennes åtrå, men du bör råda över henne.” (1 Mos 4:7 S17)

---

¹ Roten förekommer endast 3 gånger och i de två övriga har det med möda i samband med jordbruk att göra (1 Mos 3:16, 3:17 och 5:29).

² Roten förekommer endast tre gånger: Hos 9:11; Rut 4:13; 1 Mos 3:16.

³ Jag vill inte översätta med råda, eftersom det svenska ordet använts i 1 Mos 1:26 då människan får i uppgift att råda över fiskarna osv. Där används en annan rot *radah*, [רדד].

⁴ En avhandling som behandlar hur hendiadys används eller inte används i GT hittas under adressen som följer. Författaren menar att begreppet används för lättvindigt i GT sammanhang. En del forskare anser att hendiadys förekommer ofta, medan andra anser att den förekommer rikligt i latin, sparsamt i grekiska och knappast alls i hebreiska. <http://hdl.handle.net/2077/29024>.

⁵ Även Hamilton (1990, 195) menar att vi har att göra med en hendiadys och han översätter ”I will intensify your pregnancy pains”.

⁶ Verbet används om en kung som råder över sitt folk, eller en tjänare som råder över en annan. T.ex i Dom 8:23; Ords 17:2; Jes 19:4. Det är inte det verb som används om att människan ska råda över djuren.

Tolkar man 1 Mos 3:16 i samma anda så innebär texten att kvinnan kommer att ha en lust/längtan att bli den som bestämmer/har auktoritet, men mannen kommer att råda/ha auktoritet. Den här förståelsen gör satsen logisk: Kvinnan längtar/har lust/åtrår efter att få bli huvudet, men mannen skall vara den som har auktoritet.

Man bör vara försiktig att dra slutsatser, men nog kan en av syndafallets delorsaker vara att mannen inte tog sitt ansvar utan han blev den passive som lydde och åt, i stället för att råda och beskydda.

Är mannens rådande en följd av syndafallet? Jag ser den tolkningen som mindre trolig på basen av hur syndafallet beskrivs, hur mannen flyr sitt ansvar och hur samma rot används för syndens åtrå, lust att regera.

Förstår man åtrå i första hand som lust, som ordet används i Höga Visan 7:10, så blir versen märklig.⁷ Kvinnan lustar efter mannen men mannen ska regera/råda/ha auktoritet över henne. Det uttrycket har inget av den parallellism som är typisk för de bibliska författarna. Inser man att det handlar om vem som ska leda och inte sexuell lust så styrks också min tolkning av den inledande domen som Gud förkunnade:

Till kvinnan sa han:

”Jag ska sannerligen föröka din möda⁸ - ock i ditt havandeskap⁹ ska du med möda föda söner.

Så allt handlar inte om att havandeskapet i sig ska bli smärtsamt, i så fall vore det ju enkelt för kvinnan att undgå den följd. Lev ensam, eller bli åtminstone inte med barn. Men all smärta och allt lidande handlar inte heller för kvinnan om barnafödandet, men budskapet är att mödan ska sannerligen förökas i ditt liv och t.o.m. barnafödandet, den enorma välsignelsen, ska nu präglas av smärta och lidande.

Att samspelet män och kvinnor emellan ofta förknippas med maktkamp, kärlekslös dominans av männen, våld, falskhet eller andra eländiga fenomen är en följd av att allt inte är som det ska. Harmoni, kärlek, tjänande, ett ömsesidigt underordnande är det tänkta. Det beskrivs bl.a. i Nya testamentets undervisning. Det som beskrivs här är en följd av syndafallet, men uttrycks samtidigt som ett konstaterande.

---

⁷ Jag är min väns, och till mig står hans åtrå.

⁸ Roten förekommer endast 3 gånger och i de två övriga har det med möda i samband med jordbruk att göra: 1 Mos 3:16, 3:17 och 5:29.

⁹ Roten förekommer endast tre gånger: Hos 9:11, Rut 4:13; 1 Mos 3:16.